

KAS BANK GEBAAAT BIJ TERUGKEER STABILITEIT IN SECTOR

Kas Bank is als dienstverlener afhankelijk van de gezondheid van haar klanten. Wat te doen als deze gezondheid onder druk staat?

tekst: Lieuwe Koopmans | **beeld:** Hermien Lam

Albert Röell

Albert Röell (1959) studeerde rechten aan de Universiteit Utrecht. Zijn eerste functie was hoofd herverzekeringen bij NOG Verzekeringen. Daarna werkte onder meer dertien jaar bij ING Groep. Zijn laatste functie binnen ING was directeur van CenE Bankiers. In 2004 trad hij in dienst bij Kas Bank, waar hij sinds 2005 directievoorzitter is. Verder is Röell bestuurslid van onder meer het Holland Financial Centre, de Stichting Vrienden van het Concertgebouw en het Concertgebouwworkend en de Stichting Kindergeneeskundig Kankeronderzoek.

Kas Bank is in de Nederlandse financiële sector een wat vreemde eend in de bijt. Het is eigenlijk meer een dienstverlener dan een bank, en dan vooral op een heel specialistisch terrein: de effectendienstverlening. De bank is aanwezig in alle belangrijke financiële centra van Europa en werkt voor grote zowel nationale als internationale banken, verzekeraars en pensioenfondsen. Banking Review sprak Albert Röell, directievoorzitter van Kas Bank, over zijn bedrijf, de invloed van de kredietcrisis en over zijn ideeën om de sector in Nederland een impuls te geven.

Kas Bank legt zich toe op effectendienstverlening. Om wat voor diensten gaat het dan precies?

"Het is ruwweg in te delen in twee groepen. In de eerste plaats de zogeheten asset servicing. Dan kun je denken aan effectenbewaring en leveren van allerlei soorten informatie op het vlak van bijvoorbeeld effectenadministratie en risicobeheer. Deze diensten leveren we aan grote beleggers zoals pensioenfondsen, verzekeraars en andere vermogensbeheerders. De

tweede activiteit richt zich meer op het transactieproces. We zorgen ervoor dat effectentransacties daadwerkelijk worden gerealiseerd. Dat er betaald en geleverd wordt en dat de effecten in de juiste bewaardepots terecht komen.”

Waarom doen financiële partijen dit type activiteiten niet zelf?

“Het is niet alleen erg specialistisch, er is ook een technische infrastructuur nodig om alles op elkaar af te stemmen en de vele miljarden per dag door de systemen te kunnen laten stromen. Veel partijen hebben de kennis en systemen niet in huis. Ook grote banken, die de afwikkeling van transacties nog regelmatig zelf doen, neigen steeds meer naar uitbesteden.”

Kas Bank is dus geen ‘gewone’ bank. Toch heeft uw instelling een banklicentie.

“Het belangrijkste argument hiervoor is dat we als instelling deel uitmaken van de Europese effecteninfrastructuur. Van de financiële autoriteiten in Duitsland en Groot-Brittannië hebben we een bankvergunning nodig om in hun financiële centra actief te kunnen zijn. Verder verlenen we aan klanten ‘overnight-kredieten’. Dit speelt wanneer effecten nog niet aan klanten zijn geleverd en ze van ons effecten lenen. Het zijn kredieten met effecten als onderpand. Om dit te kunnen doen is een bankvergunning nodig.”

Kas Bank trekt ook spaargeld aan van particulieren. Wat is hiervan de reden?

“In de meeste gevallen gaat het om mensen die via een rekening bij een pensioenuitvoerder indirect bij ons sparen. Het is voor ons een aanvullende dienst die we aan pensioenfondsen aanbieden. Verder zijn er ook nog enkele vermogensbeheerders die spaargeld van hun klanten bij ons stallen. Op eigen titel trekken we geen spaargeld meer aan, sinds we onze private banking activiteiten in 2007 hebben verkocht.”

Kas Bank is in 2008 flink door de financiële crisis geraakt, terwijl de bank niet voor eigen rekening en risico handelt.

“Het is een belangrijk aspect van onze strategie dat we niet voor eigen rekening handelen. We handelen puur in opdracht van klanten en hebben daar dus geen tegenstrijdige belangen. Klanten waarderen dit. Toch hebben we in 2008 een fors verlies geleden. In de eerste plaats kwam dit doordat we Lehman-obligaties in onze portefeuille hadden. We zagen dit niet als risicovol handelen, vanwege de goede reputatie van Lehman. Na het uitbreken van de kredietcrisis zijn deze obligaties flink in waarde gedaald en moesten wij afboeken. Verder hebben we verlies geleden op financiering aan beleggingsfondsen die op hun beurt gerelateerd waren aan de Amerikaanse belegger Bernard Madoff. Ook dit kwam als een verrassing aangezien de track-record van deze beleggingsfondsen goed was.”

Heeft dit gevolgen gehad voor het beleid van Kas Bank?

“We hebben alle limieten op tegenpartijen opnieuw bekeken en waar nodig actie ondernomen. Verder hebben

we het risico bij financieringen teruggebracht door meer onderpand te eisen. We zien dat dit beleid effectief is, voor dit jaar verwachten we weer winst te boeken. Belangrijk is verder dat onze klanten vertrouwen in Kas Bank hebben gehouden. We kunnen altijd beschikken over voldoende liquiditeit en hoeven niet aan te kloppen bij de ECB. Tot slot is onze balans conservatief en is de solvabiliteit goed."

In welke mate lijdt de dienstverlening onder de crisis?

"We hebben er last van dat de interbancaire geldmarkt niet goed werkt. Bij klanten gaan de limieten omlaag en dus moet we meer handelingen doen om hetzelfde resultaat te bereiken. We hebben er belang bij dat de crisis snel voorbij is en de sector weer stabiel wordt."

Hoe kijkt u terug op het beleid dat overheden en toezichthouders tijdens de kredietcrisis hebben gevoerd?

"In het vierde kwartaal 2008 is kordaat opgetreden. De brand is met alle middelen geblust: met het geven van liquiditeitssteun en solvabiliteitssteun. Dat was logisch en heeft goed gewerkt. Voor de langere termijn is het spannend. Bij de 'herbouw' moet de overheid naar een verstandige manier zoeken om uit de rol van marktspeler weer naar marktmeester te komen. Dat is taaie materie. Verder is het belangrijk dat het vertrouwen tussen politiek en financiële sector terugkeert. De politiek heeft op dit moment erg weinig vertrouwen in de sector, maar op lange termijn heeft de politiek de sector ook nodig voor economische groei, werkgelegenheid en de kenniseconomie."

Overheden ontmantelen momenteel grote financiële instellingen. Wat betekent dit voor de financiële sector in Nederland?

"Ik zie het niet zo somber in. Nederland is een handelsland en mede daardoor komt de sector er wel weer bovenop. Verder zijn er kansen voor nichespelers getuige het succes van een aantal specialisten zoals Binck Bank, Optiver en Kas Bank. Ook acht ik het niet uitgesloten dat ABN/Fortis en ING op termijn weer terrein winnen in Europa. Tot slot is Nederland niet het enige land met problemen. In andere landen is een vergelijkbaar proces gaande."

U maakt zich ook publiekelijk zorgen om de situatie van pensioenfondsen.

"De pensioensector is fors geraakt door de crisis. Met het huidige financieel toetsingskader (FTK) zitten pensioenfondsen in een dubbele houdgreep. Met de lage rente en de malaise op de financiële markten komt de dekkingsgraad systematiek nu erg slecht uit. Bij een hogere inflatie kunnen structurele tekorten optreden. De wetgeving van de overheid is op dit punt te voorzichtig. Men zou pensioenfondsen naar mijn mening een langere hersteltijd moeten gunnen en de mogelijkheid moeten bieden om met een andere rentestand de waarde van de verplichtingen te berekenen."

In een opinieartikel pleitte u voor deelname door de pensioensector in fondsen waarin banken hun illiquide leningen plaatsen. Hoe werkt dit precies?

"Wat je in de markt ziet is dat banken de kredietkraan dichtdraaien om hun buffers te vergroten. Ze doen dit omdat ze op hun balans nog flinke kredietpakketten hebben waar de kredietrisico's op zich wel meevallen maar de liquiditeitsrisico's groot zijn. De handel in deze pakketten is stilgevallen, waardoor de waarde van de pakketten is gedaald. Op termijn zijn verdere waardedalingen mogelijk en moeten de banken hiervoor hun buffers aanspreken. Door dit type pakketten van de balans te halen en in fondsen te plaatsen, maken banken ruimte vrij om krediet te verlenen aan het mkb."

Waarom zijn deze leningen voor pensioenfondsen interessant?

"De marktwaaarde van de leningen is op dit moment relatief laag, dus de pensioenfondsen kunnen goedkoop inkopen. De kans op waardestijging is behoorlijk groot. Daarnaast is het liquiditeitsrisico voor pensioenfondsen minder groot vergeleken met de banken. Ze hebben een langere adem. Verder zou de overheid pensioenfondsen kunnen ondersteunen bij deelname in de 'leningenfondsen', bijvoorbeeld om pensioenfondsen toe te staan hier solvabiliteit voor vrij te maken of door het verlenen van garantie op een deel van de leningen. Overigens moet deelname door pensioenfondsen altijd vrijwillig zijn."

Verwacht u dat het plan kans van slagen heeft?

"Je ziet in de markt nu dergelijke constructies ontstaan. In Groot-Brittannië heeft Barclays een leningenpakket verkocht aan een private partij. In Nederland heeft ING hetzelfde gedaan met haar Alt-A portefeuille. Er is nu een serieuze onderhandeling gaande over de verkoop van bedrijfskredieten aan pensioenfondsen, waarbij ook de overheid een rol speelt."

Wat zijn uw verwachtingen voor de financiële markten in 2010?

"Ik schat in dat het nog wel even onrustig blijft. Op de interbancaire markt is nog onvoldoende vertrouwen aanwezig. Voor ons als Kas Bank is dit een lastige marktsituatie. Verder is het economisch herstel nog erg broos. In 2010 is er een kans dat door de toenemende werkloosheid de recessie een nieuwe duw krijgt. Een andere ontwikkeling in de financiële sector is de grotere aandacht voor het risicobeheer. Dit speelt Kas Bank in de kaart. We doen veel aan rapportage voor klanten over risicobeheer. Tot slot ben ik blij dat de menselijke maat in de sector weer belangrijker wordt. Financiële instellingen worden kleiner en de persoonlijke relatie met de klant komt meer centraal te staan. Wij vinden dit al jaren prettig. Met 800 werknemers zijn we een relatief kleinschalig bedrijf. Dan komt het aan op de kwaliteit van persoonlijke competenties en verhoudingen." «